

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2030

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia rozwoju człowieka dorosłego
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Nauk o Zdrowiu i Psychologii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3;
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	Polski
Koordinator	dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Małgorzata Marmola, dr Anna Batory-Ginda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 61/20253	15	15							4

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) - egzamin**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczone zajęcia z przedmiotu Wprowadzenie do psychologii oraz Psychologii rozwoju dzieci i młodzieży.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	przybliżenie studentom problemów, zadań i obszarów współczesnej psychologii rozwoju człowieka
C ₂	uświadomienie wielości i złożoność czynników rozwoju psychicznego oraz ich praktycznych konsekwencji
C ₃	omówienie zjawisk i prawidłowości rozwojowych z zakresu poszczególnych sfer funkcjonowania człowieka, w odniesieniu do osób w różnym wieku
C ₄	zaznajomienie słuchaczy z podstawowymi koncepcjami i modelami rozwoju człowieka, ukierunkowanymi na praktyczne zastosowanie, w odniesieniu do osób w różnym wieku

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	w pogłębionym stopniu zna i rozumie specyfikę języka naukowego psychologii rozwojowej, terminologię używaną w dziale psychologii rozwojowej oraz jej zastosowanie	K_Wo1
EK_02	w pogłębionym stopniu zna i rozumie klasyczne i współczesne teorie psychologii rozwoju człowieka	K_Wo2
EK_03	w pogłębionym stopniu zna i rozumie mechanizmy rozwoju człowieka w cyklu życia ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki ery dorosłości	K_Wo6
EK_04	potrafi wyszukiwać i przetwarzać złożoną wiedzę na temat rozwoju człowieka i wykorzystywać ją w rozwiązywaniu problemów rozwojowych osób na różnych etapach rozwoju, zwłaszcza w okresie dorosłości	K_Uo1
EK_05	potrafi integrować posiadaną wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii rozwojowej oraz zastosować ją do wyjaśniania zachowań człowieka dorosłego i starzejącego się i/lub w odniesieniu do określonego obszaru rozwojowego	K_Uo4
EK_06	potrafi dokonać charakterystyki okresu dorosłości i starości i/lub obszaru rozwoju człowieka z uwzględnieniem wskaźników zmian rozwojowych i właściwości rozwoju, aby określić obszary problemów rozwojowych i wdrożyć oddziaływania wspierające rozwój	K_Uo5
EK_07	rozumiejąc rolę psychoedukacji potrafi wytłumaczyć na czym polega istota i prawidłowy rozwój młodzieży i	K_U11

	dorosłych, a także wskazać czynniki warunkujące rozwój prawidłowy i czynniki ryzyka	
EK_o8	jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy na temat rozwoju człowieka, zachowuje rezerwę i ostrożność w orzekaniu o normatywnym charakterze rozwoju człowieka, ma świadomość roli samorozwoju i samokształcenia w poszerzaniu wiedzy o rozwoju człowieka	K_Ko1

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe pytania psychologii rozwoju człowieka odnoszące się do okresu dorosłości i starości.
Periodyzacja rozwoju człowieka dorosłego. Ciągłość i stadialność.
Teoria kryzysów psychospołecznych E. Eriksona; Zadania rozwojowe wg Newmanów i Havighursta w okresie dorosłości.
Rozwój w teoriach biegu życia (Life-span).
Bioekologiczna teoria rozwoju U. Bronfenbrennera.
Przejście od adolescencji do wczesnej dorosłości. Młodzi dorośli – charakterystyka, zasoby i czynniki ryzyka. Dorosłość a dojrzałość (konceptja dojrzałej osobowości Allporta).
Środek życia – kryzys połowy życia.
Późna dorosłość – wybrane teorie i badania odnoszące się do okresu starzenia się.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Rozwój w okresie dorosłości, etapy i zadania.
Wczesna dorosłość. Wchodzenie w dorosłość – podejmowanie nowych ról rodzinnych i zawodowych. Myślenie postformalne.
Środkowa dorosłość. Stabilizacja w rolach. Kryzys połowy życia..
Związki i życie rodzinne w okresie dorosłości, etapu rozwoju rodziny, zmiany w obszarze pełnionych ról.
Późna dorosłość. Adaptacja do starzenia się i starości. Bilans życia.
Rozwój osobowości w biegu życia. Kryzysy dorosłości. Dojrzałość i mądrość.
Rozwój moralny: teorie Piageta i Kohlberga – droga do dojrzałej moralności.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach i indywidualna (studium przypadku, rozwiązywanie zadań, dyskusja).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin, kolokwium	w., ćw.
EK_02	egzamin, kolokwium, projekt grupowy (opracowanie scenariusza zajęć psychoedukacyjnych dla wybranej grupy osób dorosłych), zadania	w., ćw.
EK_03	egzamin, kolokwium, projekt grupowy (opracowanie scenariusza warsztatów/zajęć psychoedukacyjnych), zadania	w., ćw.
EK_04	egzamin, kolokwium, projekt grupowy (opracowanie scenariusza warsztatów/zajęć psychoedukacyjnych), zadania, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw.
EK_05	egzamin, kolokwium, projekt grupowy (opracowanie scenariusza warsztatów/zajęć psychoedukacyjnych), zadania, obserwacja w trakcie zajęć	w, ćw.
EK_06	zadania, projekt grupowy (opracowanie scenariusza warsztatów/zajęć psychoedukacyjnych), obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_07	zadania, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_08	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: egzamin pisemny w formie testu zawierającego pytania zamknięte oraz kilka pytań otwartych (poprawna odpowiedź na minimum 60% pytań testowych).

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego, analiza jakościowa projektu grupowego (polegającego na opracowaniu scenariusza warsztatów/zajęć psychoedukacyjnych dla wybranej grupy osób dorosłych), analiza jakościowa wykonania zadań podczas zajęć

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	
- udział w konsultacjach,	3
- udział w egzaminie.	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do zajęć	20
- przygotowanie do kolokwium	10
- przygotowanie do egzaminu	15
- przygotowanie referatu	5
- napisanie pracy pisemnej (praca diagnostyczna)	5
- wykonywanie zadanych zadań	10
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Brzezińska, A. I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2016). <i>Psychologia rozwoju człowieka</i>. Sopot: GWP. Newman B., Newman Ph. (2024). <i>Teorie rozwoju człowieka</i>. Warszawa: PWN. Oleś, P. K. (2014). <i>Psychologia człowieka dorosłego</i>. Warszawa: PWN. Steuden, S. (2011). <i>Psychologia starzenia się i starości</i>. Warszawa: PWN. Trempała, J. (2018). <i>Psychologia rozwoju człowieka: podręcznik akademicki</i>. Warszawa: PWN.
Literatura uzupełniająca: Hoffman, M.L. (2006). <i>Empatia i rozwój moralny</i>. Gdańsk: GWP. Oleszkowicz, A. (2006). <i>Bunt dorastania. Uwarunkowania. Formy. Skutki</i>. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR. Oleś, P. (2000). <i>Psychologia przełomu połowy życia</i>. Lublin: TN KUL.

Steuden, S. (2009). *Szczęśliwi po pięćdziesiątce*. Warszawa: Wyd. Plus 50.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej